

อำนาจหน้าที่และวิธีการดำเนินงาน

ปี 2543

หน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาม พรบ.สถิติ พ.ศ. 2508 มาตรา 5 สำนักงานสถิติแห่งชาติมีภารกิจหน้าที่จำแนกงานหลักได้ 5 กลุ่ม ดังนี้

1. งานผลิตข้อมูลสถิติ

ภารกิจหลักของสำนักงานสถิติแห่งชาติ คือ การผลิตข้อมูลสถิติซึ่งเน้นหนักทางด้านสถิติพื้นฐาน (Basic Statistics) อันเป็นข้อมูลที่แสดงลักษณะ และโครงสร้างของภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดทำแผน กำหนดนโยบาย ประเมินผลและแก้ไขปัญหาทางงานโครงการต่างๆ ข้อมูลสถิติที่สำนักงานสถิติแห่งชาติผลิต แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

สถิติเชิงเศรษฐกิจ ได้แก่ สถิติเกี่ยวกับการประมง การเกษตร อุตสาหกรรม ธุรกิจทางการค้า และธุรกิจทางการบริการ การคมนาคม การขนส่ง และสถิติเกี่ยวกับรายได้รายจ่ายของครัวเรือน เป็นต้น

สถิติเชิงสังคม ได้แก่ สถิติแรงงาน ประชากร การศึกษา สาธารณสุข อนามัยและสวัสดิการ ที่อยู่อาศัยของประชากร ตลอดจนสถิติเกี่ยวกับวัฒนธรรมและการกีฬา เป็นต้น

2. งานให้บริการข้อมูลสถิติ

สำนักงานสถิติแห่งชาติให้บริการข้อมูลสถิติแก่ผู้ใช้ข้อมูลในภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยได้มีการกำหนดรูปแบบและวิธีการให้บริการเผยแพร่ข้อมูลหรือผลงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติไว้ และนอกจากให้บริการข้อมูลแล้ว ยังให้บริการสืบค้นข้อมูล สอบถามแหล่งข้อมูล จัดหาข้อมูลให้จากแหล่งต่างๆ รวมถึงให้คำแนะนำการใช้ข้อมูลอีกด้วย

ข้อมูลสถิติที่สำนักงานสถิติแห่งชาติให้บริการนั้น ประกอบด้วย ข้อมูลที่สำนักงานสถิติแห่งชาติผลิตเอง และข้อมูลสถิติที่รวบรวมมาจากหน่วยงานอื่น จึงนับว่าสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางที่มีข้อมูลสถิติทุกสาขา

การให้บริการข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติมี ดังนี้

- รายงานผลสำมะโนและสำรวจ ซึ่งจะมีทั้งรายงานเบื้องต้น และรายงานสมบูรณ์
- วารสารสถิติ สมุดสถิติรายปี สมุดรายงานสถิติจังหวัด สมุดรายงานสถิติภาค
- ให้บริการในรูปแบบของ Tape Diskette CD-ROM
- การสืบค้นข้อมูลสถิติจากระบบ SISS (Statistical Information Searching System) ด้วยตนเอง ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- ระบบ Internet ทาง Web Site ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่ <http://www.nso.go.th>

3. งานประสานสถิติ

สำนักงานสถิติแห่งชาติมีภาระหน้าที่ในการประสานงานสถิติของประเทศ ซึ่งนับเป็นภารกิจที่สำคัญมากสำหรับระบบสถิติที่เป็นระบบกระจายงานสถิติ การประสานงานที่สำคัญๆ คือ

○ ประสานงานกับหน่วยงานผู้ผลิตข้อมูลสถิติ เพื่อมิให้มีการจัดทำสถิติซ้ำซ้อนกัน ทำให้สถิติที่ผลิตโดยหน่วยงานต่างๆ มีมาตรฐานสถิติ และประหยัดงบประมาณ

○ ประสานงานกับผู้ใช้ข้อมูลสถิติ เพื่อให้สำนักงานสถิติแห่งชาติทราบความต้องการใช้ข้อมูล ทำให้ผลิตข้อมูลได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ วิธีการประสานงานจะใช้วิธีประชุม จัดตั้งคณะกรรมการคณะทำงาน สัมมนา เป็นต้น

○ ประสานงานกับผู้ใช้ข้อมูล ได้แก่ ประชาชน (ครัวเรือน หรือ สถานประกอบการ) ซึ่งจะเป็นผู้ให้ข้อมูลต่างๆ

○ ประสานงานกับสำนักงานสถิติ และองค์การต่างประเทศ มีการแลกเปลี่ยนเอกสารวิชาการ ข้อมูลสถิติ และการขอความช่วยเหลือทางด้านวิชาการ

○ การจัดทำโครงการสำรวจพิเศษให้ตามความต้องการของหน่วยงานอื่น โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติจะดำเนินการให้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นเตรียมงาน จนถึงขั้นการทำรายงานผลการสำรวจ

4. งานให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านวิชาการสถิติและวิชาการประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์

สำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านวิชาการสถิติและวิชาการประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ แก่หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน การให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านวิชาการสถิติเป็นการให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องเกี่ยวกับการวางแผนงานเก็บรวบรวมข้อมูล ระเบียบวิธีการสำรวจ การจัดทำแผนสุ่มตัวอย่าง การออกแบบข้อถาม การปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูล (งานสนาม) การจัดทำตารางสถิติ การประมวลผล การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอข้อมูล การคำนวณค่าทางสถิติต่างๆ ตลอดจนการจัดทำรายงาน เพื่อให้การจัดทำสถิติของหน่วยงานต่างๆ เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการสถิติและมีมาตรฐานสถิติ นับว่าเป็นการส่งเสริมและพัฒนางานสถิติของประเทศเป็นส่วนรวม

สำหรับการให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านวิชาการประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ เป็นการให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อการประมวลผล การใช้โปรแกรมสำหรับการประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ การวางระบบข้อมูลสถิติและส่งเสริมพัฒนาการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลรวมทั้งการให้บริการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์แก่หน่วยงานต่างๆ

5. งานฝึกอบรม

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดให้มีการอบรมด้านวิชาการสถิติและวิชาการประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม และรัฐวิสาหกิจต่างๆ เป็นประจำทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงานด้านสถิติถูกต้องตามหลักวิชาให้แก่ผู้ปฏิบัติงานสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติและของหน่วยสถิติต่างๆ นอกจากนี้ ยังให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ในการกำหนดหลักสูตรหรือจัดทำฝึกอบรมให้ตามคำร้องขอ